

Coğrafi İşaretin Adı: KANGAL BALIKLI KAPLICASI

Tescil No: 46

Tescil Tarihi: 07.04.2003

Başvuru No: C2002/007

Başvuru Tarihi: 19.04.2002

Ürün Adı: Belirli ısıya sahip kaynak suyu ile bu ortamda yaşayan balıklar.

Coğrafi İşaretin Türü: Menşe adı

Tescil Ettiren: Kangal Kaymakamlığı

Coğrafi Sınırı: Kangal ilçesinin Hamam Deresi (Topardıç) Vadisinde Kuzey-Güney doğrultusunda dizilmiş Balıklı Çermik, Yılanlı Çermik 5 ayrı yer.

Tanımı: Kangal ilçesinin 13 km kuzeydoğusunda bulunan, 1425 m. rakımlı Hamam Deresi (Topardıç Deresi) vadisinde yer alan, kuzey-güney doğrultusunda dizilmiş Balıklı Çermik - Yılanlı Çermik adlarıyla da anılan, 5 ayrı yerde kaynağı olan, içinde özel madenler bulunan ve belirli ısıya sahip suyu ile bu ortamda yaşayan balıkların olduğu bir kaplıcadır. Kangal Balıklı Kaplıcasının önemi, sedef hastalığı ve romatizmal hastalıkların tedavisinde, suyunun kimyasal özelliklerinden ve içinde yaşayan balıklardan ileri gelmektedir. Kaplıca suyu $35 \pm 0,5$ °C de olması ve kimyasal içeriği nedeniyle çeşitli hastalıklara iyi geldiği söylenmektedir.

Suyunun Özellikleri: Kaplıca suyu sıcaklık ve iyonik bileşim açısından mevsimsel olarak fazla değişim göstermediği anlaşılmıştır. Ayrıca, kaplıca alandaki tüm sıcak suların hatta Balıklı Kaplıcanın 25 km güneyindeki Kalkım kaynağının da radyoaktivite dışında benzer kimyasal yapı gösterdiği belirlenmiştir.

Kaplıca suyunun bazı kimyasal özellikleri: Renk Çok hafif sarı-berrak, Tortu Yok, pH 7,20-7,25, toplam sertlik 32,23 mequ/L, sıcaklık $35 \pm 0,5$ °C, çözülmüş oksijen $4,41 \pm 0,30$, serbest H₂S yok, iletkenlik 590 umho, serbest CO₂ 8,88 mg/L, Radyoaktif toplam alfa aktivitesi $3,77 \pm 0,81$ pCi/L, toplam beta aktivitesi $5,03 \pm 1,57$ pCi/L, radon (Rn-222) 180 pCi/L, radyum (ra-226) 0,59 pCi/L, uranyum (U-238): 0,842 mg/L

Kaplıca ve sularının Kimyasal Türü: Sodyum, Potasyum, Lityum, Amonyum, Kalsiyum, Magnezyum, Stronsiyum, Baryum, Demir, Çinko, Alüminyum, Mangan, Bakır, Krom, Kurşun, Selenyum (Anyonik olarak değerlendirilmiştir.)

Biyolojik Özellikleri: Kaplıcada ki balıklar *Cyprinidae* familyasına ait olmalarına karşın sıcak su ortamına adapte olmuş formlardır. Balıkların boy ve ağırlıkça kaplıca önünden geçen Topardıç deresinde yaşayanlara göre daha küçüktür. Kaplıca havuzlarındaki *C. macrostomus* minimum ağırlığı 1,50 g, maksimum ağırlığı 90 g'dır. Derede yaşayan örnekler için bu değer 3,50 g ve 99 g'dır. Aynı durum *G. rufa* için de tespit edilmiştir. Havuz örneklerinde minimum 0,50 g, maksimum 8 g, dere örneklerinde ise bu değer 4 g ve 24 g olarak belirlenmiştir. Aynı evrelerde balıkların gonatlarına bakılarak yapılan incelemelerde derede yaşayan her iki tür balığın yumurta veriminin havuzda yaşayanlara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Diğer taraftan balıkların ağız vuruşları ile vücudun uyarılan bölgelerinde biyolojik aktivite artmakta ve buda insan psikolojisi yönünden rahatlık vermektedir.

Tedavi Edici Özellikleri: Kaplıca suyunun romatizmal hastalıklara, nörolojik (nevralji, nevrit, felç), ortopedik ve travmatolojik sekellerde (kırıklar, eklem travması ve kas hastalıkları), jinekolojik sorunlarda, deri hastalıklarında, böbrek taşlarında (içme ile) ve psikosomatik bozukluklarda yararlı olduğu rapor edilmiştir. Ancak psoriasis (sedef hastalığı) kaplıcaı tedavi yönünden en popüler kılan hastalık olmuştur. Yöresel olarak “doktor balıklar” olarak tanımlanan Sivas ili Kangal Balıklı Kaplıcasının diğer kaplıcalardan farkı içerisinde yaşayan balıklar ve kaplıca suyunun selenyum içermesidir.

Kaynak: www.turkpatent.gov.tr